

Βασικοί παράγοντες για τη διατήρηση αλλά και την επέκταση της παράδοσης, με εποικοδόμηση και ενοφθαλμισμό στοιχείων από τη σύγχρονη ζωή, είναι η οικογένεια, το σχολείο, η εκκλησία, η πολιτεία. Τα παιδιά και οι νέοι καθοδηγούνται από γονείς και δασκάλους που εμπνέουν τον σεβασμό σε αξίες και αρχές της ζωής. Ιδιαίτερα οι νέοι πρέπει να έχουν υπόψη τους τη χρυσή υποθήκη των αρχαίων αλλά και των νεότερων προγόνων, έτσι όπως διατυπώνεται από τον Παλαμά στο ποίημα «Οι πατέρες».

Παιδί, το περιβόλι μου που θα κληρονομήσεις, όπως το δεις· κι όπως το βρεις να μη το παρατήσεις... Σκάψε

το ακόμα πιο βαθιά και φράξε το πιο στέρεα και πλούτισε τη χλώρη του και πλάτυνε τη γη του... Γίνου οργοτόμος, φυτευτής

ο διαφεντευτής.

..□□□□□□□□□□

Και όπως τονίζει στην *Ασκητική* του ο Νίκος Καζαντζάκης,

Το πρώτο σου χρέος, εκτελώντας τη θητεία σου στη ράτσα, είναι να νιώσεις μέσα σου όλους τους προγόνους. Το δεύτερο, να φωτίσης την ορμή τους και να συνέχισης το έργο τους. Το τρίτο χρέος, να παραδώσης στο γιο τη μεγάλη εντολή να σε περάση.

Στην εποχή μας, που ζούμε κοσμοϊστορικά γεγονότα, σε επίπεδο κυρίως πολιτισμικό και οικονομικό, με την έπαρση της τεχνολογίας και τη βαριά πνοή της παγκοσμιοποίησης, η στροφή προς την ενδοχώρα του λαϊκού πολιτισμού και της λαϊκής παράδοσης κρίνεται αναγκαία περισσότερο από κάθε άλλη φορά. Κρίνεται αναγκαία για να απομακρύνουμε τον κίνδυνο της λήθης και να εμποδίσουμε τα πράγματα να μεταλλάξουν την πατρίδα μας σε χώρα λωτοφάγων. Οι σύντροφοι του Οδυσσέα, όταν έφαγαν τον λωτό, τον καρπό της λήθης, έχασαν τη συνείδηση τους και ξέχασαν τον γυρισμό στην πατρίδα τους. Για να μη συμβεί ποτέ κάτι ανάλογο στο παρόν ή στο μέλλον, οφείλουμε με αίσθημα ευθύνης να καταγράψουμε και να μελετήσουμε τον κοινωνικό περίγυρο του χωριού και της αγροτικής κοινότητας πριν είναι αργά. Η μελέτη αυτή πρέπει να αναφέρεται στον υλικό και πνευματικό βίο του λαού μας, έτσι όπως διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε μέσα στην πορεία του χρόνου. Συνειδητοί και αξιόλογοι πρωτεργάτες στον τομέα αυτό, ήδη από τον περασμένο αιώνα, δεν είναι μόνο οι επαγγελματίες λαογράφοι, αλλά κυρίως οι ερασιτέχνες - με την καθαρή έννοια του όρου -, νομικοί, γιατροί, λόγιοι και πρωτίστως εκπαιδευτικοί. Όλοι αυτοί ίσως είναι η πιο εύγλωττη απόδειξη του τι σημαίνει **πολιτιστικός**

πατριωτισμός, ένας

πατριωτισμός που αποβλέπει στη διατήρηση και διάσωση της λαϊκής παράδοσης.

Η χώρα μας ανέκαθεν υπήρξε το σταυροδρόμι πολλών ξενικών ρευμάτων, αλλά κατόρθωσε να διαφυλάξει την ελληνικότητα της* και σήμερα, μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, παρά τους κινδύνους, μπορεί να διαφυλάξει την αυθεντικότητα της, τον πολιτισμό και την ιστορία της.

Γι' αυτό ο λόγος του Αποστόλου Παύλου

«στήτε και κρατήτε τας παραδόσεις ημών»

είναι τραγικά επίκαιρος.

Είναι καιρός, λοιπόν, να επιστρέψουμε σε ορισμένες αξίες και ιδέες που ενισχύουν τον πολιτισμό και την εθνική μας ταυτότητα. Η αναθέρμανση και η επιστροφή αυτή να μην καταντήσει άγονος και επιζήμιος δρόμος, εθνικισμός και προγονοπληξία, αλλά να είναι πορεία προς το φως και την αληθινή παράδοση, αγνός πατριωτισμός και αγνή προγονολατρία.

«Η πορεία των ατόμων, των ομάδων, των λαών προς τα εμπρός χωρίς σύνδεση με την παράδοση τους είναι πορεία χωρίς πυξίδα».

(Μ. Γ. Μερακλής).

Β. Δ. ΑΝΑΓΝΟΣΤΟΠΟΥΛΟΣ 'ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ: ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΒΙΩΣΗ'